

Huvudman

Medåkers Friskola ekonomisk förening
Organisationsnummer 769638-3129
info@medakersfriskola.se

Ärendet

Tillsyn av Medåkers Friskola i Arboga kommun, förskoleklass och grundskola; nu fråga om uppföljning av beslut den 10 november 2022.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Medåkers Friskola ekonomisk förening att senast **onsdag den 31 januari 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande ekonomiska förutsättningar, utredning av behov av särskilt stöd samt samråd med elevhälsan och betygskatalog. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Medåkers Friskola ekonomisk förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Medåkers Friskola ekonomisk förening ska vidta följande åtgärder

Ekonomiska förutsättningar

- Se till att verksamheten bär sina kostnader (2 kap. 5 § andra stycket andra punkten skollagen).
- Återställa det bundna egna kapitalet, vilket innebär att det egna kapitalet minst uppgår till medlemsinsatserna om 21 000 kronor (2 kap. 5 § och 26 kap. 3 § skollagen).

Huvudmannen ska senast den 31 januari 2024 redovisa sina ekonomiska förutsättningar genom att inkomma med ekonomiska underlag enligt följande:

- Årsredovisning för 2022/2023 inklusive underskriven revisionsberättelse.
- Resultat- och balansrapport för perioden den 1 juli 2023 till och med den 31 december 2023.
- Skattekontoutdrag för perioden 11 maj 2023 till och med 31 december 2023.

Utredning av behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan

För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn ska rektorn se till att starta en utredning och se till att samråd sker med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn samt hur många utredningar om särskilt stöd som startats till och med den 22 december 2023. Av dokumentationen ska det framgå om elevhälsan har deltagit i utredningarna. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Betygskatalog

Rektorn ska se till att alla beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav (6 kap. 10 § skolförordningen samt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123]).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Medåkers Friskola ekonomisk förening en anmärkning avseende brister rörande tillgång till kurator och att undervisningen ska följa och omfatta kursplanens syfte och centrala innehåll. Medåkers Friskola ekonomisk förening ska senast **onsdag den 31 januari 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser elevhälsans tillgång till specialpedagogisk kompetens.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till fanny.stenberg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:2537) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2022 genomfört en tillsyn av Medåkers Friskola i Arboga kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling, grundläggande förutsättningar för skolenheten, styrning av verksamheten, styrning och utveckling av utbildningen samt ägar- och ledningsprövning och prövning av ekonomiska förutsättningar.

Skolinspektionen har den 10 november 2022 tilldelat Medåkers Friskola ekonomisk förening en anmärkning avseende brister rörande arbetet med särskilt stöd, elevhälsans tillgång till specialpedagogisk kompetens samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Medåkers Friskola ekonomisk förening har den 1 mars 2023 inkommit med en skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen.

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. elevakter. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Medåkers Friskola ekonomisk förening har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats. Skolinspektionen har även tagit ställning till om Medåkers Friskola uppfyller de krav som finns gällande ekonomiska förutsättningar, tillgång till kurator, betygskatalog och att undervisningen ska följa och omfatta kursplanens syfte och centrala innehåll.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning inklusive revisionsberättelse avseende räkenskapsåret 2021/2022 och en aktuell balans- och resultatrapport för perioden juli 2022 till och med mars 2023. Vidare har huvudmannen inkommit med ett dokument med kommentarer kring huvudmannens ekonomi samt uppgift om antal elever vårterminen 2023. Huvudmannen har också inkommit med skattekontoutdrag för perioden 1 januari 2020 till och med 10 maj 2023. I ärendet har även en kreditupplysning inhämtats från Upplysningscentralen (UC).

Huvudmannen bär inte sina kostnader, det vill säga verksamheten går med förlust. Enligt årsredovisningen för 2021/2022 uppgick årets resultat till minus 187 000 kronor. Även innevarande räkenskapsår 2022/2023, perioden juli 2022 till och med mars 2023 visar på ett negativt preliminärt resultat om minus 743 000 kronor.

Huvudmannens egna kapital är negativt. Av årsredovisningen för 2021/2022 framgår att det egna kapitalet uppgår till minus 81 000 kronor per den 30 juni 2022. Vidare visar den preliminära balansrapporten för innevarande räkenskapsår 2022/2023, perioden juli 2022 till och med mars 2023, att det egna kapitalet minskat därefter. Per den 31 mars 2023 uppgår det egna kapitalet till minus 823 000 kronor.

Av de ekonomiska underlagen framgår att huvudmannen har en svag betalningsförmåga. Bland annat har huvudmannen mer kortfristiga skulder som skall betalas inom ett år än de har tillgångar att betala med. Av den preliminära balansrapporten per 31 mars 2023 kan utläsas att de kortfristiga skulderna uppgår till 1 miljon kronor och överstiger omsättningstillgångarna som uppgår till 91 000 kronor med drygt 914 000 kronor. Det betyder att huvudmannen har mer kortfristiga skulder som skall betalas inom ett år än de har tillgångar att betala med. Vidare har huvudmannen upptagit ett långfristigt lån som per 31 mars 2023 uppgår till 2,8 miljoner kronor. Av utdrag från UC daterat den 25 maj 2023 framgår att huvudmannen inte har någon betalningsanmärkning eller någon skuld registrerad hos Kronofogden.

Av inlämnat skattekontoutdrag för perioden 2020-01-01 -2023-05-10 framgår att betalningar till skattekontot har skett i tid.

Huvudmannen har inkommit med ett dokument som kommenterar huvudmannens ekonomiska ställning. I dokumentet framgår att budget överskridits av tidigare rektor samt att huvudmannens ekonomi påverkats negativt av försämrat ränteläge, elpriser och inflation. Vidare uppges att kommunen sänkt ersättningen per elev, den så kallade skolpengen. Huvudmannen uppger att man sett över intäkter och

kostnader för att förbättra den ekonomiska ställningen. Alla åtgärder har inte fått full effekt ännu enligt huvudmannen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för att godkännas som huvudman för förskoleklass och grundskola ska den enskilde ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten (2 kap. 5 § skollagen). Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen (26 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Medåkers Friskola Ekonomisk förening uppvisar brister avseende de ekonomiska förutsättningarna att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Av utredningen framgår att verksamheten inte bär sina kostnader, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna och att huvudmannen därmed går med förlust. Vidare är huvudmannens egna kapital negativt. Ett negativt eget kapital innebär att huvudmannens skulder överstiger dennes tillgångar och att huvudmannen därmed saknar medel att hantera förluster. Av de ekonomiska underlagen framgår även att huvudmannen har en svag betalningsförmåga. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller lagens krav på att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionen noterar att huvudmannen redovisat planerade åtgärder men effekten av dessa åtgärder är ännu inte kända.

Utredning av behov av särskilt stöd samt samråd med elevhälsan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare på skolan framgår att rektorn har fattat beslut om åtgärdsprogram utan att det gjorts någon utredning om elevens behov av särskilt stöd. Skolinspektionen har under tillsynsbesöket granskat sju elevakter där eleven har beslut om åtgärdsprogram. I sex av elevakterna saknas en utredning om särskilt stöd för eleven.

Av intervju med rektorn och elevhälsan framgår att specialpedagogen inte har deltagit i arbetet med utredningarna om särskilt stöd och att arbetet med utredningarna har varit eftersatt. Rektorn säger att när hon började på skolan i januari 2023 fattade hon beslut om att upprätta åtgärdsprogram direkt, utan att starta en utredning.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov

av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det inte alltid görs en utredning av elevens behov av särskilt stöd innan det upprättas ett åtgärdsprogram och att specialpedagogen inte har deltagit i någon utredning. Skolinspektionen bedömer därför att Medåkers Friskola ekonomisk förening inte fullt ut uppfyller författningarnas krav vad gäller att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd och genomföra samråd med elevhälsan.

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärarna framgår att det inte finns någon betygskatalog på skolan. Rektorn säger i intervju att det inte finns betygskataloger, men att hon har kontaktat Skolverket och fått till svar att det är huvudmannen som ska beställa en betygskatalog. Rektorn säger att hon ska ordna det.

Rättslig reglering

Betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) samt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123]).

Skolinspektionens bedömning

Eftersom det saknas betygskatalog på skolan uppfyller inte Medåkers Friskola ekonomisk förening kravet på att betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Betygssättning är en myndighetsutövning och det är viktigt att betygen dokumenteras korrekt. Det är rektorns ansvar att samtliga elevers betyg förs in i katalogen och att eleverna får information om rätten att begära utdrag från den.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Medåkers Friskola ekonomisk förenings verksamhet vid Medåkers Friskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar, utredning av behov av särskilt stöd samt samråd med elevhälsan och betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga Medåkers Friskola ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Tillgång till kurator

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare, elevhälsa och rektor framgår att skolan inte har tillgång till kurator men att de planerar att skriva avtal med en kurator.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att skolan saknar tillgång till kurator, men att det finns planer på att skriva avtal med en. Medåkers Friskola ekonomisk förening uppfyller därmed inte kravet på att det ska finnas tillgång till kurator eftersom en kurator ännu inte har börjat arbeta på skolan.

Undervisningen ska följa och omfatta kursplanens syfte och centrala innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med lärare säger en lärare att skolan aldrig har haft simundervisning men att rektorn försöker ordna det. Lärarna har åkt iväg med eleverna i årskurs 6 för att kontrollera deras simkunskaper. Rektorn säger att det kommer att bli en kontroll av årskurs 6 simkunskaper under vårterminen 2023, men ingen simundervisning.

Rättslig reglering

Av kursplanens syfte framgår att undervisningen i ämnet idrott och hälsa ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att agera säkert och förebygga risker i samband med rörelse, friluftsliv och utevistelser samt att simma och hantera nödsituationer på land och i vatten.

I kursplanens centrala innehåll för årskurs 1-3 ingår bland annat rörelser i vatten och vattenvana, att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge. För årskurs 4-6 ingår simning i mag- och ryggläge, badvett och säkerhet vid vatten under olika årstider samt hantering av nödsituationer vid vatten med hjälpredskap (Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Lgr 22 (SKOLFS 2010:37) 5 Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att simundervisning inte anordnas på skolan. Medåkers Friskola ekonomisk förening uppfyller därmed inte fullt ut kursplanens syfte och centrala innehåll inom idrott och hälsa.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Medåkers Friskola ekonomisk förenings verksamhet vid Medåkers Friskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till kurator och att undervisningen ska följa och omfatta kursplanens syfte och centrala innehåll. Utredningen visar att skolan har kontakt med en kurator och planerar att skriva avtal med en denna. Vidare är simundervisningen endast en del av det som omfattas av ämnets syfte och centrala innehåll i ämnet idrott och hälsa.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Medåkers Friskola ekonomisk förening en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Elevhälsans tillgång till specialpedagogisk kompetens

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare framgår att det finns en specialpedagog som är på plats en gång i månaden men att hen kan vara med oftare om det finns behov av det. Lärarna säger i intervju att specialpedagogen precis har börjat jobba på skolan, men att deras erfarenhet än så länge är att specialpedagogen är på plats på skolan så mycket som det behövs.

Rektorn och representanter för elevhälsan säger i intervju att de för närvarande har tillgång till en specialpedagog som de hyr in efter behov. Rektorn skriver i en komplettering att de hyr in specialpedagogen från en annan skola och att den skolan fakturerar Medåkers Friskola för de timmar som de köper in. Som läget har varit under senare delen av våren har de anlitat specialpedagogen cirka en gång i månaden. Eftersom specialpedagogen finns tillgänglig en eftermiddag i veckan kan de boka in hen efter behov dessa dagar.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. I elevhälsan ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattaren Erik Almqvist.

Utredaren Fanny Stenberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även Johan Duvdahl och ekonom Linnea Holmström Svedin medverkat.